

**NOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG**

21. maj 2015
15/03291-5

Rådsmøde (telekommunikation) den 12. juni 2015

Indholdsfortegnelse

1. Afgørelse om interoperabilitetsløsninger for europæiske offentlige myndigheder (ISA ²) (KOM(2014) 367)	2
2. Et indre marked for elektronisk kommunikation (Telekompakken) (KOM(2013) 627)	8
3. Direktiv om tilgængeligheden af offentlige organers websteder (KOM(2012) 721)	34
4. IANA-transitionen (KOM-dokument foreligger ikke)	41

1. Afgørelse om interoperabilitetsløsninger for europæiske offentlige myndigheder (ISA²) (KOM(2014) 367)

Revideret notat. Ændringer markeret med *fed og kursiv*.

1. Resumé

ISA² (Interoperability solutions for European public administrations) er en videreførelse af det eksisterende ISA-program, som løber i perioden 2009-2015. Interoperabilitetsløsninger sikrer, at it-systemer og tjenester kan tale sammen. Programmet skal fremme borgere og virksomheders muligheder for at anvende elektroniske tjenester på tværs af EU's indre grænser samt som et middel til modernisering af medlemsstaternes offentlige sektor.

Med programmet søger man at sikre, at it-systemer og tjenester i medlemsstaterne kan tale sammen med henblik på administrative lettelser. Hensigten er at undgå, at der opstår elektroniske barrierer for den frie bevægelse af varer og arbejdskraft i det indre marked. Programmet foreslås for en fem-årig periode 2016 til 2020 med et samlet budget på EUR 130,9 mio. Programmet gennemføres af Europa-Kommissionen i samarbejde med en komité, der nedsættes efterfølgende, og som vil bestå af repræsentanter for medlemsstaterne.

Forslaget er sat på dagsordenen rådsmødet (telekommunikation) den 12. juni 2015 til generel indstilling.

2. Baggrund

Kommissionen har den 26. juni 2014 stillet ovennævnte forslag om en fælles afgørelse til Europa-Parlamentet og Rådet. Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 172 og skal vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

ISA²-programmet er fremsat som en fortsættelse af en række programmer, der har arbejdet med dataudveksling og interoperabilitet mellem medlemslandene.

I 1995 blev programmet om telematisk dataudveksling mellem administrationerne i Fællesskabet (IDA, 1995-1999) fremsat. Programmet sigtede mod at fremme udvikling og drift af transeuropæiske telematiske netværk, hvorigennem medlemsstaternes myndigheder kunne udveksle data med hinanden og/eller EU's institutioner.

Opfølgingsprogrammet, IDA II (1999-2004), var rettet mod at gøre leveringen af e-forvaltningstjenester til europæiske virksomheder og borgere

mere effektiv. I 2005 fulgte endnu et opfølgingsprogram, IDABC-programmet (2004-2009), der sigtede mod interoperabel levering af paneuropæiske e-forvaltningstjenester til offentlige myndigheder, virksomheder og borgere.

Det nuværende ISA-program om interoperabilitetsløsninger for europæiske offentlige myndigheder (2010-2015) har som mål at støtte samarbejdet mellem europæiske offentlige myndigheder ved at fremme effektiv elektronisk kommunikation på tværs af grænser og sektorer og derved muliggøre levering af elektroniske offentlige tjenester til støtte for gennemførelsen af EU's politikker og aktiviteter.

ISA-programmet har støttet en række initiativer. Som eksempler kan nævnes STORK, der er en løsning til at understøtte interoperabiliteten mellem medlemsstaternes elektroniske identiteter (eID'er), dvs., at et eID i Danmark kan benyttes som identifikation i fx Sverige og omvendt, samt e-PRIOR, der understøtter e-udbudsprocesser.

3. Formål og indhold

Det aktuelle forslag beskriver rammerne for et femårigt program, ISA², som skal videreføre det hidtidige arbejde leveret i IDA, IDABC og ISA. Det overordnede formål for såvel ISA² som for de foregående programmer er at opnå interoperabilitet mellem offentlige it-systemer inden for og på tværs af medlemsstaterne, hvilket vil sige, at vidt forskellige elektroniske offentlige systemer skal kunne udveksle informationer og data på tværs af landegrænserne. Dette er med henblik på dels at blive i stand til at levere bedre ydelser til borgere og virksomheder og dels for at mindske elektroniske barrierer for varenes og arbejdskraftens fri bevægelighed imellem medlemsstaterne.

ISA²-programmet skal ses som en efterfølger til ISA-programmet og vil konsolidere, fremme og udvide dets aktiviteter.

Det nye program vil især:

- bidrage til at identificere, skabe og drive interoperabilitetsløsninger, som derefter vil blive leveret til ubegrænset brug til andre EU-institutioner og -organer og til nationale, regionale og lokale offentlige myndigheder, hvilket vil lette interaktionen på tværs af grænser og sektorer,
- udvikle selvstændige eller supplerende interoperabilitetsløsninger og støtte andre EU-initiativer ved at stå i spidsen for interoperabilitetsløsninger som en "løsningsinkubator" eller sikre deres bæredygtighed som en "løsningsbro", og
- vurdere de it-mæssige aspekter af eksisterende EU-lovgivning og lovforslag.

Europa-Kommissionen argumenterer for, at programmet vil tilføre økonomisk værdi, idet programmet vil støtte det indre markeds funktion gennem løsninger, som sikrer:

- kortere responstider i offentlige myndigheders interaktion med borgere og virksomheder,
- identifikation og genanvendelse af eksisterende løsninger til at opfylde lignende virksomhedsbehov, og
- automatisering af transaktioner på tværs af grænser og sektorer, hvilket sparer ressourcer og tid.

ISA²-programmet vil blive udmøntet af Europa-Kommissionen i et rullende arbejdsprogram, dvs. at det revideres løbende, hvorigennem Europa-Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne vil gennemføre analyser og projekter i relation til grænseoverskridende interoperabilitet. Europa-Kommissionen vil fremlægge forslag til arbejdsprogrammet som gennemførelsesretsakter, der behandles af en ISA²-komité, der udgøres af repræsentanter for medlemsstaterne.

Mindst én gang om året behandler og godkender Europa-Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne det rullende arbejdsprogram og enhver ændring heraf. Midler til gennemførelse af ISA²-programmets aktiviteter udløses enten ved optagelse af disse i arbejdsprogrammet eller ved godkendelse af en projektfase som fastsat i det rullende arbejdsprogram og evt. ændringer af dette.

Programmet er åbent for deltagelse fra EØS- og kandidatlande. Desuden kan tredjelande, internationale organisationer og internationale enheder deltage i det omfang, det ikke medfører ekstraomkostninger for EU-budgettet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige beslutningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver. Der foreligger endnu ikke en udtalelse, men Europa-Parlamentet har påbegyndt udvalgsbehandlingen af forslaget i juli 2014.

5. Nærhedsprincippet

Regeringen vurderer, at programmet er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da udviklingen af fælleseuropæiske elektroniske offentlige tjenester ikke kan gennemføres af medlemsstaterne hver for sig. Der er således tale om fælles EU-koordinering af principper og standarder for

interoperabilitet og national implementering af elektroniske forvaltnings-tilbud.

6. Gældende dansk ret

Forlaget påvirker ikke direkte dansk lovgivning, da der er tale om et støtteprogram for udvikling og understøttelse af elektroniske offentlige tjenester, som det er frivilligt at benytte.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Programmet er fuldt finansieret af EU og vil dermed ikke direkte have statsfinansielle konsekvenser. Forslaget medfører en udgift på EU-budgettet på EUR 130,9 mio, (i løbende priser) fordelt ud over perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. december 2020. Projekterne i ISA²-programmet indebærer ikke krav om medfinansiering fra medlemsstaterne.

Forslaget til finansieringsramme er i overensstemmelse med den aktuelle flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020.

Da Danmark betaler ca. to procent af EU's udgifter, svarer programmet til en statslig udgift på ca. 19,8 millioner kr. i den femårige periode, som programmet varer.

ISA²-programmet forventes at kunne få positive samfundsøkonomiske konsekvenser, da forslaget vil skabe større interoperabilitet i det indre marked, hvilket forventes at øge væksten på baggrund af mulighederne for administrative lettelser, øget mulighed for samhandel og højere grad af konkurrence.

Programmet kan muliggøre effektiviseringer i den offentlige sektor og forbedre de internationale konkurrencemuligheder for danske virksomheder og dermed påvirke samfundsøkonomien positivt.

Europa-Kommissionens forslag vurderes ikke at have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Forslaget har ikke som formål at medføre direkte administrative lettelser for erhvervslivet, men det vurderes derimod indirekte at lette de administrative byrder for erhvervsliv, civilsamfund og borgere gennem forenkling af grænseoverskridende aktiviteter samt enklere interaktion mellem nationale administrationer og hhv. virksomheder, organisationer og borgere.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne-, Vækst- og Forbrugerforhold med frist for bemærkninger den 16. marts 2015. Der er modtaget høringssvar fra Dansk Standard.

Dansk Standard støtter forslaget og fremhæver vigtigheden af den strategiske brug af standarder og standardisering i udviklingen af digitale løsninger. Fokus bør ifølge Dansk Standard være på at anvende og referere til eksisterende it-standarder alle steder, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt. Dansk Standard fremhæver ligeledes vigtigheden af at følge og påvirke udviklingen af europæiske standarder, hvor der er danske samfundsinteresser på spil.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Europa-Kommissionens meddelelse er siden sin fremlæggelse blevet diskuteret på arbejdsgruppeniveau i Rådet. Enkelte medlemsstater ønsker en markant skærpelse af programmets fokus i afgørelsens tekst, med henblik på en klarere prioritering af de forventede indsatser end det er tilfældet i forslaget. Der ønskes samtidig et markant større fokus på evaluering for at sikre, at programmet leverer reelle resultater.

Der er et stort flertal blandt medlemsstaterne for det fremlagte forslag.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er overordnet set positiv over for Europa-Kommissionens forslag, idet fælles standarder og løsninger for grænseoverskridende løsninger og services vurderes at være til Danmarks fordel i et stadigt mere digitalt Europa.

Europa-Kommissionens forslag *stemmer* ligeledes *overens* med regeringens digitaliseringspolitik, som blandt andet indebærer et stort fokus på udviklingen af elektroniske offentlige tjenester baseret på åbne standarder. Forslaget understøtter målsætningerne i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi om at sikre en moderne og effektiv offentlig sektor.

Regeringen er tilfreds med, at medlemsstaterne er sikret indflydelse på, hvordan programmets midler prioriteres gennem den nedsatte komité.

Regeringen ønsker ligeledes at sikre, at medlemsstaterne ikke pålægges unødige administrative byrder i forbindelse med programmet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. Et indre marked for elektronisk kommunikation (Telekompakken) (KOM(2013) 627)

Revideret notat. Ændringer markeret med *fed og kursiv*.

1. Resumé

Kommissionen har den 11. september 2013 fremlagt forslag til forordning med henblik på at realisere et indre marked for elektronisk kommunikation. Med forslaget ønsker Kommissionen at tilpasse reguleringen af teletjenester, således at det bliver lettere for teleudbydere at udbyde tjenester på paneuropæisk plan. Kommissionen anslår, at det uudnyttede potentiale i det indre marked for elektronisk kommunikation er på 0,9 pct. af Europas samlede BNP svarende til ca. 820 mia. kr. (110 mia. euro). Forslaget bygger videre på de vigtigste direktiver fra 2002 om udbud af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. Med nærværende forslag lægger Kommissionen op til:

- *at borgere og virksomheder skal kunne tilgå elektroniske kommunikationstjenester, uanset hvor i EU disse bliver udbudt, uden restriktioner på tværs af grænser eller urimelige ekstraomkostninger.*
- *at udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester kan drive og udbyde dem, uanset hvor i EU de er etableret, og uanset hvor i EU kunderne befinder sig.*
- *at indføre en fælles EU-tilladelse for udbydere af elektronisk kommunikation, en række tiltag, der skal gøre det lettere for udbydere af trådløs bredbåndskommunikation at planlægge langsigtet og investere på tværs af medlemsstaterne samt gøre det lettere for udbydere af elektronisk kommunikation at udbyde de samme produkter på tværs af EU.*
- *at harmonisere slutbrugeres rettigheder, herunder at indføre fælleseuropæiske regler for netneutralitet og tiltag, der skal hjælpe til at nedbringe roamingpriserne yderligere.*
- *at gøre det lettere for forbrugere at skifte udbyder*
- *at skabe en højere grad af stabilitet i sammenslutningen af uafhængige europæiske telemyndigheder (BEREC) og give sammenslutningen bedre mulighed for at spille en mere strategisk rolle ved at foreslå, at BEREC skal have en professionel formand med et mandat på tre år.*

Forslaget vurderes at have lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen har indledt de uformelle triloforhandlinger om forslaget. Der lægges op til at forenkle Kommissionens oprindelige forslag. Således forhandles der om alene at inkludere roaming- og netneutralitetsbestemmelserne samt slutbrugerrettigheder i relation til disse. Der lægges dermed op til at slette bestem-

melserne om frekvenser, en fælles EU-tilladelse, BEREC samt bestemmelserne om harmoniseret virtuel engrosadgang til bredbånd og adgang til konnektivetsprodukter med en sikret kvalitet.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (telekommunikation) den 12. juni 2015 til politisk aftale.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2013) 627 af 11. september 2013 fremlagt forslag til forordning med henblik på at realisere et indre marked for elektronisk kommunikation. Forslaget er oversendt til Rådet den 12. september 2013 i dansk sprogversion.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles af Rådet og Europa-Parlamentet i fællesskab efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Med lanceringen af EU's strategi for informations- og kommunikationsteknologi (IKT), "Europas Digitale Dagsorden", der er et af flagskibsinitiativerne i Europa 2020, anerkendte EU behovet for IKT og netadgang som et uundværligt grundlag for udviklingen af det europæiske samfund og økonomi. På mødet i Det Europæiske Råd den 14.-15. marts 2013 blev Kommissionen desuden opfordret til at komme med konkrete foranstaltninger, der kan bidrage til etableringen af et indre marked for informations- og kommunikationsteknologi så tidligt som muligt.

Forslaget bygger videre på de vigtigste direktiver fra 2002 om udbud af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, som blev ændret i 2009.

Forslaget om et indre marked for elektronisk kommunikation skal desuden ses i sammenhæng med forslaget til forordning om reduktion af omkostningerne ved udrulning af højhastighedsbredbånd i hele EU (KOM(2013) 147) og Kommissionens henstilling om sammenhængende forpligtelser vedrørende ikke-diskriminering og metoder til beregning af omkostninger for at fremme konkurrencen og forbedre investeringsmiljøet for bredbånd. Forslaget og henstillingen skal bidrage til at skabe øgede investeringer i Europas digitale infrastruktur.

3. Formål og indhold

Det generelle formål med forslaget er at arbejde hen imod et indre marked for elektronisk kommunikation, hvor:

- borgere og virksomheder kan tilgå elektroniske kommunikationstjenester, uanset hvor i EU disse bliver udbudt, uden restriktioner på tværs af grænser eller urimelige ekstraomkostninger.
- udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester kan drive og udbyde dem, uanset hvor i EU de er etableret, og uanset hvor i EU kunderne befinder sig.

Formålet er desuden at forløse noget af det betydelige økonomiske potentiale, som realiseringen af et indre marked for elektronisk kommunikation vil medføre. Kommissionen anslår, at det uudnyttede potentiale i det indre marked for elektronisk kommunikation er på 0,9 pct. af Europas samlede BNP svarende til ca. 820 mia. kr. (110 mia. euro).

Med forslaget ønsker Kommissionen at tilpasse reguleringen af teletjenester, således at det bliver lettere for teleudbydere at udbyde tjenester på paneuropæisk plan. I dag fremstår det europæiske marked for elektronisk kommunikation ifølge Kommissionen fragmenteret, og ingen operatør opererer i mere end halvdelen af EU's 28 medlemsstater. Med henblik på at bringe realiseringen af et reelt indre marked for elektronisk kommunikation nærmere foreslår Kommissionen derfor følgende:

- indførelse af en fælles EU-tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationstjenester
- udbredelse af egentlige europæiske ressourcer, der skal give udbydere mulighed for at udbyde de samme produkter på tværs af EU's medlemslande, herunder harmonisering af frekvensressourcer og europæiske virtuelle adgang produkter
- harmonisering af reglerne vedrørende slutbrugeres rettigheder, herunder
  - yderligere tilskyndelse til nedbringelse af roamingafgifterne internt i EU
  - indførelse af netneutralitetsregler på EU-niveau
  - obligatorisk information forud for kontraktindgåelse
  - øget gennemsigtighed og tiltag, der skal modvirke uventet høje regninger
  - udbredelse på EU-niveau af retten for forbrugere til at opsige deres kontrakt efter seks måneder med en måneds varsel
- lettere skift af udbyder
- adgang for Kommissionen til at gøre indsigelse over for reguleringsmæssige foranstaltninger, der pålægges et teleselskab, der opererer i mere end én medlemsstat
- ændring af reglerne for, hvornår et telemarked bør udpeges som egnet til sektorspecifik konkurrenceregulering
- ændring af reglerne for sammenslutningen af uafhængige europæiske telemyndigheder (BEREC), herunder oprettelse af en fuldtidsansat formand.

Fælles EU-tilladelse

Forslaget har til hensigt at gøre det simple at være udbyder af tjenester inden for elektronisk kommunikation på tværs af EU's medlemsstater. I dag skal operatører, der ønsker at udbyde tjenester i flere medlemsstater, have tilladelse i hver enkelt medlemsstat. Forordningen indfører en fælles EU-tilladelse, der er baseret på et fælles anmeldelsessystem i den medlemsstat, hvor den europæiske udbyder af elektronisk kommunikation har sit hovedsæde ("hjemlandet").

Tilbagetrækning og/eller suspension af den fælles EU-tilladelse vil blive underlagt kontrol af tilsynsmyndigheden i den medlemsstat, hvor udbyderen har sit hovedsæde. Indehavere af en fælles EU-tilladelse er berettigede til lige behandling i lignende situationer i og på tværs af medlemsstater. Nye aktører og operatører med mindre grænseoverskridende aktivitet vil blive undtaget fra administrative gebyrer og bidrag til finansiering af forsyningspligten i andre medlemsstater end hjemlandet (i "værtsmedlemsstater"). Indehavere af en fælles EU-tilladelse skal kunne udbyde tjenester i hele EU på grundlag af en mere konsekvent anvendelse af forskriftsmæssige forpligtelser. Den fælles EU-tilladelse skal reducere unødvendige administrative byrder og garantere europæiske udbydere mere ensartede rettigheder og forpligtelser, så de nemmere kan vokse og drive forretning i hele EU.

Europæiske ressourcer

Forslaget indeholder en række tiltag, der skal gøre det lettere for udbydere af trådløs bredbåndskommunikation at planlægge langsigtet og investere på tværs af medlemsstaterne. Tiltagene skal sikre mere forudsigelighed for disse udbydere i forhold til hvilke frekvensressourcer, der er til rådighed i EU's medlemsstater. Konkret lægger forslaget op til:

- at fastlægge fælles reguleringsprincipper, når der fastlægges vilkår for anvendelsen af frekvenser, som er harmoniseret til trådløs bredbåndskommunikation.
- at vedtage foranstaltninger til løsning af eventuelle grænsekoordineringsproblemer.
- at forenkle betingelserne for udrulning og udbud af adgang til trådløse adgangspunkter med lav effekt (Wi-Fi, små celler) for at fremme konkurrencen og mindske overbelastningen af nettet. Forslaget lægger i den forbindelse op til, at fjerne eventuelle unødige begrænsninger, der giver mulighed for, at private og offentlige myndigheder på deres lokaliteter kan dele adgangen til internettet i overensstemmelse med konkurrencereglerne og reglerne for offentlige indkøb.

For at sikre en sammenhængende gennemførelse i EU af tidspunktet for medlemsstaternes tildeling af tilladelser til at anvende frekvenser til trådløst bredbånd og en synkroniseret adgang til trådløse tjenester, lægger forslaget op til, at Kommissionen i medfør af artikel 12, stk. 2, kan vedtage gennemførelsesretsakter i henhold til undersøgelsesproceduren for at:

a) opstille en fælles tidsplan, eller tidsplaner for enkelte medlemsstater, samt datoer for hvornår tilladelser til at anvende frekvenser til trådløst bredbånd i et harmoniseret frekvensbånd skal udstedes, og frekvenserne kan tages i brug.

b) fastsætte minimumsvarighed for tilladelser til at anvende frekvenser i harmoniserede frekvensbånd.

c) fastsætte en synkroniseret udløbs- eller fornyelsesdato for frekvenstilladelser uden fastsat varighed.

d) fastsætte varighed for eksisterende tilladelser til at anvende frekvenser i harmoniserede frekvensbånd, der ikke bruges til trådløst bredbånd, eller en dato for, hvornår tilladelser uden fastsat varighed skal ændres, så det bliver muligt at udbyde trådløst bredbånd.

Kommissionen kan for at sikre, at de ovenfor beskrevne fælles tidsplaner overholdes, i medfør af artikel 12, stk. 6, vedtage gennemførelsesretsakter, som fastlægger format og procedurer for medlemsstaternes indsendelse til Kommissionen af deres planer for tildeling af tilladelser og ibrugtagningen af frekvenserne. Gennemførelsesretsakterne skal vedtages i henhold til undersøgelsesproceduren. Hvis Kommissionen på den baggrund vurderer, at det er usandsynligt, at en medlemsstat kan overholde en tidsplan, kan Kommissionen vedtage en gennemførelsesretsakt om, at medlemsstaten skal tilpasse sine planer.

For at sikre en tilsvarende tidsmæssig synkronisering foreslås Kommissionen i medfør af artikel 12, stk. 3, at kunne vedtage gennemførelsesretsakter, der harmoniserer udløbs- eller fornyelsesdato for eksisterende tilladelser til trådløst bredbånd i harmoniserede frekvensbånd. Gennemførelsesretsakterne skal vedtages i henhold til undersøgelsesproceduren.

Forslaget lægger endvidere op til, at Kommissionen kan fremsætte et forslag til afgørelse om, at en national myndighed skal trække sit forslag til tildeling af fx tilladelser og fastsættelse af vilkår i tilladelser tilbage, hvis det vurderes at skabe hindringer for det indre marked eller er uforeneligt med EU-lovgivningen. Kommissionens afgørelse skal i medfør af artikel

13, stk. 7, vedtages ved en gennemførelsesretsakt i henhold til undersøgelsesproceduren.

Forslaget medfører tillige, at Kommissionen i medfør af artikel 15, stk. 2, ved en gennemførelsesretsakt kan specificere de tekniske kendetegn for design, udrulning og drift af trådløse adgangspunkter med lav sendestyrke, hvis overholdelse sikrer, at de ikke generer, når de bruges i forskellige lokale sammenhænge. Gennemførelsesretsakterne skal vedtages i henhold til undersøgelsesproceduren.

Medlemsstaterne samarbejder med hinanden om samordning af brugen af radiofrekvenser på tværs af grænser. I forlængelse heraf lægger forslaget op til, at Kommissionen i medfør af artikel 16, stk. 3, kan vedtage gennemførelsesforanstaltninger for at sikre, at samordnede resultater, der følger af medlemsstaternes samarbejde overholder kravene om en ligelig adgang til radiofrekvenser blandt de relevante medlemsstater, at enhver praktisk uoverensstemmelse mellem forskellige samordnede resultater mellem forskellige medlemsstater løses, eller samordnede løsninger i henhold til EU-retten håndhæves. Gennemførelsesretsakterne skal vedtages i henhold til undersøgelsesproceduren.

Forslaget lægger op til harmoniseret virtuel engrosadgang til bredbånd og adgang til konnektivetsprodukter med en sikret kvalitet. Harmoniserede virtuelle bredbånds-adgangsprodukter er produkter, som giver udbydere af bredbåndstjenester adgang til andre udbyderes bredbåndsinfrastruktur på tværs af EU. En harmonisering af virtuel adgang til bredbånd og adgang til konnektivetsprodukter med en sikret kvalitet skal lette adgangen til markedet og udbuddet af grænseoverskridende tjenester både for slutbrugerne og virksomhederne samt bidrage til at sætte skub i konkurrencen og investeringerne. I dag defineres virtuel adgang til bredbåndsinfrastruktur på en række forskellige måder i EU – en del lande stiller ikke krav om, at der skal gives adgang til sådanne virtuelle adgangsprodukter – og der stilles i dag ikke krav om, at teleudbydere skal give andre udbydere adgang til konnektivetsprodukter med en sikret kvalitet. Forslaget lægger op til at harmonisere virtuel adgang til bredbåndsinfrastruktur med det formål at give mulighed for at udbyde grænseoverskridende tjenester ved:

- at definere fælles egenskaber ved EU-harmoniserede virtuelle bredbåndsadgangsprodukter, som teleselskaber med en stærk markedsposition kan pålægges at tilbyde andre teleselskaber.
- at kræve af de nationale tilsynsmyndigheder, at der tages højde for indførelsen af sådanne harmoniserede adgangsprodukter, når der gennemføres regulerende foranstaltninger med henblik på at løse konkurrenceproblemer. Der skal dog tages behørigt hensyn til kon-

kurrencen og investeringerne på infrastrukturområdet og overordnede krav om proportionalitet.

- at give udbydere af elektronisk kommunikation ret til på rimelige vilkår at udbyde og tilgå harmoniserede konnektivitetsprodukter med sikkerhed for servicekvalitet for at fremme nye former for onlinetjenester.

Forslaget indeholder også en bestemmelse, der fastlægger, hvilke forhold de nationale tilsynsmyndigheder skal tage i betragtning ved afgørelse af, om en udbyder med stærk markedspositions engrosprodukter, der giver adgang til næste generation af accesnet, skal underlægges priskontrol.

Forslaget lægger op til, at Kommissionen i lyset af den markedsmæssige og teknologiske udvikling får beføjelser til at vedtage delegerede retsakter med henblik på, at tilpasse bilag I og II. Bilag I omhandler minimumsparametre for tilbud af europæiske virtuelle bredbåndsadgangsprodukter. Bilag II omhandler minimumsparametre for europæiske konnektivitetsprodukter med en sikret servicekvalitet.

Forslaget lægger desuden op til, at Kommissionen i medfør af artikel 20, stk. 1, inden 1. januar 2016 skal vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter ensartede tekniske og metodologiske regler for gennemførelse af et europæisk virtuelt bredbåndsadgangsprodukt. Forslaget lægger endvidere op til, at Kommissionen i medfør af artikel 20, stk. 2, skal kunne vedtage gennemførelsesretsakter, der fastsætter ensartede tekniske og metodologiske regler for gennemførelsen af et eller flere europæiske adgangsprodukter. For begge typer af vedtagelse gælder, at det skal ske i henhold til undersøgelsesproceduren.

Harmonisering af slutbrugers rettigheder, herunder forbrugerrettigheder
Forslaget regulerer slutbrugeres rettigheder, hvilket omfatter både forbrugere og andre slutbrugere end forbrugere (fx erhvervsdrivende). Der gives i forordningen adgang til at aftale sig ud af slutbrugernes rettigheder efter forordningen, hvilket dog kun gælder andre slutbrugere end forbrugere.

Reglerne vedrørende slutbrugernes rettigheder er ikke ens i EU's medlemsstater. Kommissionen vurderer, at denne variation af reglerne er dyr for udbyderne, uhensigtsmæssig for slutbrugere, og i sidste ende hindrer udbuddet af grænseoverskridende tjenester og påvirker viljen til at købe dem negativt. Forslaget lægger på den baggrund op til at harmonisere slutbrugernes rettigheder på tværs af EU.

I forhold til **roaming** indeholder forslaget primært to ændringer til den nuværende roamingregulering. For det første introducerer forslaget kon-

ceptet ”roamingaftaler”, der betyder, at mobilnetoperatører, som frivilligt deltager i en roamingaftale, skal tilbyde regulerede roamingtjenester i EU til samme priser, som de tilbyder tjenesterne i deres respektive hjemlande. Til gengæld for de lavere roamingpriser behøver operatørerne i en roamingaftale ikke at overholde Roaming III-forordningens bestemmelser om særskilt salg af regulerede detailroamingtjenester. For det andet lægger forslaget op til, at detailprisen for at modtage taleopkald fjernes pr. 1. juli 2014, så det bliver gratis at modtage et opkald på samme måde, som det i dag er gratis at modtage en sms.

I forhold til ikke-roamingrelaterede **opkald og SMS fra hjemlandet til andre EU-lande** lægger forslaget op til at indføre lofter for de takster, som udbyderne af elektronisk kommunikation må tage for opkald og SMS til andre EU-lande, med mindre en højere takst kan begrundes objektivt. For opkald foretaget fra fastnet lægges der op til, at taksterne ikke må overstige taksterne for indenlandsopkald. For opkald og SMS-kommunikation foretaget fra en mobiltelefon lægges der op til, at taksterne ikke må overstige de lofter, som er fastsat i den nuværende roamingforordning.

I forhold til **netneutralitet** lægger forslaget op til at introducere egentlige fælleseuropæiske regler. Forslaget vil forpligte udbydere af internetadgangstjenester til at tilbyde slutbrugerne uhindret adgang til alle former for information, indhold, applikationer eller tjenester efter eget valg. Forslaget lægger desuden op til at regulere udbydernes anvendelse af trafikstyringsforanstaltninger med det formål at sikre, at den generelle adgang til internettet respekteres. Der indføres således et forbud mod at blokere, bremse, nedgradere eller diskriminere specifikt indhold, applikationer eller tjenester, undtaget i nærmere afgrænsede og særlige tilfælde. Forslaget lægger endvidere op til, at slutbrugere skal kunne indgå aftaler med udbydere om levering af specialtjenester med en forbedret tjenestekvalitet. Udbud af specialtjenester må ikke gentaget og vedvarende medføre en generel forringelse af kvaliteten af internetadgangstjenesterne. Forslaget lægger endvidere op til, at de nationale tilsynsmyndigheder skal føre et effektivt og aktivt tilsyn med overholdelse af bestemmelserne om netneutralitet.

Forslaget lægger op til, at Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger ensartede betingelser for gennemførelsen af nationale tilsynsmyndigheders krav i medfør af artikel 24, stk. 3, der omhandler beskyttelse af internetadgangstjenesters kvalitet. Vedtagelsen skal ske i henhold til undersøgelsesproceduren.

Forslaget lægger desuden op til, at Kommissionen i medfør af artikel 25, stk. 2, skal kunne vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger meto-

der for måling af internetadgangstjenesters hastighed, tjenestekvalitetsparametre og metoder til at måle dem, og indhold, form og art oplysninger, der skal offentliggøres, herunder mulige kvalitetscertificeringsordninger. Vedtagelsen skal ske i henhold til undersøgelsesproceduren.

Endelig lægger forslaget op til at sikre:

- obligatorisk information forud for kontraktindgåelse og ved kontraktindgåelse,
- øget gennemsigtighed og faciliteter, der skal sikre imod overraskende høje regninger,
- retten til at opsige kontrakten efter seks måneder med en måneds varsel uden omkostninger (eksklusive restværdien af subsidieret udstyr eller andre reklamefremstød) For andre slutbrugere end forbrugere kan bindingsperioden forlænges ved en aftale.
- Regler om adgang til udenretlig tvistbilæggelse.

Forslaget lægger op til, at Kommissionen skal kunne vedtage gennemførelsesretsakter, der fastlægger detaljerne for de informationskrav om internetadgangstjenester, der fremgår af stk. 2 i artikel 26.

Lettere skift af udbyder

Forslaget lægger op til at gøre det lettere at skifte udbyder med henblik på at fremme markedsadgang og konkurrence mellem udbydere af elektronisk kommunikation og gøre det lettere for slutbrugerne at vælge den udbyder, der bedst opfylder deres specifikke behov. Der opstilles harmoniserede principper for overdragelses- og nummerporteringsprocedurer, såsom omkostningsbaserede priser, en proces der styres af den modtagende udbyder, og automatisk opsigelse af kontrakten med den overdragende udbyder. Forslaget lægger op til at give slutbrugerne ret til ved skift af internetudbyder at få videresendt e-mails, der knytter sig til en e-mailtjeneste stillet til rådighed af den overdragende internetudbyder.

Ændring af reglerne for sammenslutningen af uafhængige europæiske telemyndigheder (BEREC)

For at skabe en højere grad af stabilitet i BEREC og give sammenslutningen bedre mulighed for at spille en mere strategisk rolle lægger forslaget op til, at BEREC skal have en professionel formand med et mandat på tre år.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog på plenarforsamlingen den 3. april 2014 en førstelæsningsholdning til forslaget.

Europa-Parlamentet ønsker at simplificere bestemmelserne om en fælles EU-tilladelse for udbydere af elektronisk kommunikation. I stedet for Kommissionens model med et "værtsland" og "hjemland" ønsker Europa-Parlamentet en række mindre ændringer til det eksisterende direktiv om autorisationer. Europa-Parlamentet ønsker, at det skal være op til medlemsstaterne at vurdere, hvorvidt der er grundlag for en notifikation. Europa-Parlamentet ønsker, at notifikationer skal ske til BEREC ved fremsendelse af en harmoniseret formular.

I forhold til bestemmelserne om forbrugerrettigheder ønsker Europa-Parlamentet at ændre lovgivningsinstrument, således at bestemmelserne i stedet gennemføres som ændringer til direktivet om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. Denne minimumsharmonisering vil give mulighed for at fastholde nationale regler med et højt beskyttelsesniveau.

I forhold til roaming ønsker Europa-Parlamentet at fjerne Kommissionens forslag om indførelse af roamingaftaler. I stedet ønsker Europa-Parlamentet at afskaffe roamingafgifter inden for EU fra 15. december 2015 og erstatte det med en såkaldt "roam-like-at-home model" (RLAH), samtidig med at der indføres en "fair use-grænse". Under denne model skal taleopkald, sms og brug af data koste det samme, uanset om man opholder sig i et andet EU-land eller hjemme. Europa-Parlamentet foreslår endvidere, at Kommissionen skal undersøge behovet for at sænke engrosprislofterne samt behovet for andre tiltag, der er nødvendige for at adressere eventuelle problemer på engrosmarkedet som følge af indførelse af RLAH.

Europa-Parlamentet ønsker en række ændringer til Kommissionens bestemmelser om netneutralitet. Europa-Parlamentet fremhæver desuden den generelle informationsforpligtelse for udbydere om trafikstyring, og BEREC skal kunne fastsætte retningslinjer om blandt andet anvendelsen af trafikstyring og tilsynsmyndighedernes tilsyn med overholdelse af reglerne. Europa-Parlamentet ønsker desuden, at princippet om netneutralitet står tydeligere samt at indsnævre, hvad der kan kategoriseres som en specialtjeneste.

I forhold til bestemmelserne om frekvenser støtter Europa-Parlamentet i store træk Kommissionens forslag, men ønsker også at der ved anvendelsen af bestemmelserne skal indgå hensyn til kulturel mangfoldighed og mediepluralisme. Europa-Parlamentet ønsker desuden, at tilladelser på området skal have en minimumsvarighed på 25 år, samt at manglende anvendelse og hamstring af tilladelser modvirkes.

Europa-Parlamentet ønsker, at bestemmelserne om harmoniseret virtuel adgang til bredbånd og adgang til konnektivitetsprodukter med en sikret kvalitet udgår. I stedet ønsker Europa-Parlamentet, at de nationale tilsynsmyndigheder skal vurdere, om det vil være forholdsmæssigt at pålægge udbydere, der har en stærk markedsposition i relation til udbud af engrosprodukter vedrørende højkvalitets elektroniske kommunikationstjenester, at offentliggøre et standardtilbud for sådanne produkter, der følger fælles retningslinjer udarbejdet af BEREC.

I forhold til bestemmelserne om BEREC ønsker Europa-Parlamentet, at Kommissionens forslag om indførelsen af en professionel BEREC-formand med et mandat på tre år udgår. I stedet ønsker Europa-Parlamentet at tilføje en række yderligere opgaver til listen over tilsynsmyndighedernes obligatoriske kompetenceområder samt at udvide bestemmelserne om myndighedernes budget og personale med henblik på at understøtte deres uafhængighed.

5. Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen fremhæver i den forbindelse, at de eksisterende rammebestemmelser ikke fuldt ud har kunnet opfylde målet om etablering af et indre marked for elektronisk kommunikation. Selv om de eksisterende nationale regler kan forenes med gældende EU-lovgivning, skaber forskellene ikke desto mindre hindringer for drift og køb af grænseoverskridende tjenester. Den frihed til at udbyde elektronisk kommunikation, der garanteres i EU-lovgivningen begrænses således. Dette har direkte indvirkning på det indre marked. Ifølge Kommissionen har medlemsstaterne hverken kompetence eller incitament til at ændre det aktuelle lovgivningsmæssige landskab.

Kommissionen er af den overbevisning, at der er brug for foranstaltninger på EU-plan til at håndtere de underliggende årsager til problemet. Indførelsen af én fælles EU-tilladelse skal modvirke den nuværende fragmentering, som er resultatet af den nationale dimension af de generelle tilladelsessystemer. En fælles EU-tilladelsesordning sammen med hjemlandskontrollen af tilbagetrækningen og/eller suspensionen af sådanne tilladelser vil fremme registreringen af EU-operatørerne og samordningen af de fleste alvorlige håndhævelsesforanstaltninger, der gælder for dem. Forslaget garanterer en større grad af lovgivningsmæssig ensartethed og forudsigelighed for sådanne virksomheder ved at give Kommissionen beføjelse til at kræve, at nationale tilsynsmyndigheder trækker foreslåede afhjælpende foranstaltninger, der ville være uforenelige med EU-lovgivningen, tilbage. Forslaget skal sikre langt større konvergens i de regulerede betingelser for adgang til faste

og trådløse ressourcer, hvilket fremmer udbuddet af tværeuropæiske tjenester. Den fuldkomne harmonisering af slutbrugernes rettigheder skal sikre, at slutbrugere og udbydere i hele EU har de samme rettigheder og forpligtelser, særligt muligheden for at markedsføre og købe tjenester på tværs af grænser på samme betingelser.

Kommissionen vurderer, at nærhedsprincippet respekteres, idet EU kun griber ind i det omfang, det er nødvendigt for at afskaffe bestemte hindringer for det indre marked.

Regeringen er på det foreliggende grundlag enig i Kommissions vurdering og finder således, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Forslaget vil berøre følgende danske regler:

Lov nr. 169 af 3. marts 2011 om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Teleloven) med senere ændringer:

- fsva. regulering af samtrafik og netadgang mellem udbydere af elektronisk kommunikation, herunder den danske telemyndigheds adgang til at gennemføre markedsundersøgelser og pålægge udbydere med stærk markedsposition forpligtelser for at imødegå konstaterede konkurrenceproblemer.
- Erhvervsstyrelsen har hjemmel (§ 4, stk. 7) til at fastsætte regler med henblik på at pålægge udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester at sikre slutbrugere adgang til information og videreformidling af information og mulighed for at benytte applikationer og tjenester efter eget valg.
- fsva. slutbrugeres ret til portering af abonnentnumre (§§ 26-28) i overensstemmelse med direktiv 2002/22/EF og 2009/136/EF om forsyningspligt og brugerrettigheder. Den nærmere udmøntning og praktiske gennemførelse af portering sker i henhold til en brancheaftale uden yderligere involvering af den nationale myndighed.
- fsva. roaming (samt bekendtgørelse nr. 390 af 21. april 2011 vedrørende roaming) fastlægger, at den danske telemyndighed fører tilsyn med og træffer afgørelser om udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenesters overholdelse af bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om roaming på offentlige mobiltelefonnet i Fællesskabet.

Bekendtgørelse nr. 385 af 27. april 2011 om priskontrolmetoder regulerer, hvilke priskontrolmetoder den danske telemyndigheds fastsættelse af krav til prissætningen skal tage udgangspunkt i, når sådanne krav stilles til udbydere med stærk markedsposition.

Bekendtgørelse nr. 988 af 28. juni 2006 om udbydere af elektroniske kommunikationsnets og elektroniske kommunikationstjenesters registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logningsbekendtgørelsen)

Lov nr. 475 af 12. juni 2009 om radiofrekvenser, som ændret ved lov nr. 1231 af 18. december 2012 om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation m.v. indeholder bl.a. bestemmelser om den politiske ramme for administrationen af frekvenser og tildeling af frekvenser fx gennem afholdelse af auktioner.

Bekendtgørelse nr. 402 af 3. maj 2012 om det frekvenspolitiske rammemandat indeholder de overordnede målsætninger, generelle principper og specifikke strategier for Erhvervsstyrelsens frekvensadministration samt angivelse af, hvilke væsentlige samfundsmæssige hensyn der i tilfælde af knaphed på frekvenser fører til, at erhvervs- og vækstministeren træffer beslutning om metode for tildeling af frekvenser.

Bekendtgørelse nr. 1197 af 14. december 2012, som ændret ved bekendtgørelse nr. 999 af 15. oktober 2012, om tilladelser til at anvende radiofrekvenser, som bl.a. regulerer varighed og fornyelse af tilladelser til at anvende frekvenser.

Bekendtgørelse nr. 1129 af 1. december 2009 om overdragelse og tilbagelevering af visse tilladelser til at anvende radiofrekvenser, som regulerer muligheden for at overdrage eller tilbagelevere dele af en frekvenstilladelse, som er udstedt efter auktion eller offentligt udbud.

Forbruger- og slutbrugerrettigheder er reguleret i Udbudsbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 715 af 23. juni 2011 om udbud af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionen har fremsat forslag til en forordning, der ikke skal implementeres, men vil gælde umiddelbart i medlemsstaterne. Da forordningen medfører ændringer af en række af de gældende teledirektiver, kan det dog tilsvarende blive nødvendigt at ændre den danske telelovgivning og/eller bekendtgørelser udstedt i medfør heraf.

Indførelsen af en fælles EU-tilladelse er således en nyskabelse i forhold til gældende ret, som vil kunne medføre lovgivningsmæssige konsekvenser i forhold til en notifikationsordning.

Bestemmelserne vedrørende harmonisering af forbrugerrettighederne vurderes i et vist omfang at indeholde nye elementer, som vil få lovgivningsmæssige konsekvenser. Det er eksempelvis nyt, at der stilles krav til udbyderne om generelt at offentliggøre bestemte oplysninger, således at forbrugerne gøres bekendt med dem inden kontraktindgåelse.

Reglerne om slutbrugeres ret til portering af abonnentnumre vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, men forslaget om ret til videresendelse af e-mails vil have sådanne konsekvenser, idet der indføres nye krav til alle internetudbydere, der stiller e-mailtjenester til rådighed for slutbrugere. Derudover har forslaget betydning for reguleringen af domænenavne, da en e-mailadresse blandt andet består af et domænenavn, der er registreret af internetudbyderen (registranten).

Bestemmelserne om netneutralitet vurderes at medføre behov for at ændre den gældende bestemmelse om netneutralitet i teleloven. Forslaget kan endvidere få indflydelse på, hvem der anses som omfattet af udbyderbegrebet i telelovgivningen og dermed eventuelle forpligtelser til registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik. Også dette kan således medføre ændringer i teleloven.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne få visse **statsfinansielle konsekvenser**. Eksempelvis kan en harmonisering af tidspunkterne, for hvornår frekvenser gøres tilgængelige for udbyderne, føre til lavere auktionsprovenuer i de enkelte medlemslande. Øget tidsmæssigt sammenfaldende afhændelse af frekvenser fx ved auktioner kan muligvis have negativ betydning for de investeringer, som tilladelsesindehaverne efterfølgende er i stand til at foretage i udrulning af net og udvikling af tjenester.

En vedtagelse af bestemmelserne om netneutralitet vurderes at kunne have visse statsfinansielle konsekvenser i forbindelse med den mere aktive tilsynsrolle, der med forslaget umiddelbart pålægges de nationale tilsynsmyndigheder.

Forslaget skærper medlemsstaternes nuværende pligt til at sikre slutbrugernes adgang til uafhængige evalueringsværktøjer. Således indføres pligt til at etablere en certificeringsordning for interaktive sammenligningssider. Hvis der ikke er adgang til interaktive sammenligningssider gratis eller til en rimelig pris, har medlemsstaterne pligt til at sørge for, at slutbrugerne har adgang til sådanne. Etablering af en certificeringsordning samt eventuelt en

pligt til stille en interaktiv prissammenligningsside til rådighed, vurderes at kunne have visse statsfinansielle konsekvenser.

En vedtagelse af bestemmelserne omkring udenretlig tvistbilæggelse vurderes ligeledes at kunne have visse statsfinansielle konsekvenser. I det omfang Teleankenævnet, der i dag varetager tvister i nationale forbrugerkontrakter, ikke påtager sig tvistbilæggelse i forhold til de grænseoverskridende kontrakter, vil klageadgang skulle sikres på anden vis.

Samlet set vurderes det dermed, at forslaget vil medføre visse statsfinansielle konsekvenser. Udgifterne afholdes inden for egne rammer.

Forslaget vurderes samlet set at ville kunne få positive konsekvenser for **samfundsøkonomien** i Danmark og EU, idet understøttelse af et indre marked for elektronisk kommunikation overordnet vil gavne konkurrence og vækst. Således forventes det eksempelvis, at den øgede samordning af frekvenstildelingen i EU vil give forbrugere og virksomheder bedre adgang til fx 4G-mobiltelefoni og trådløst bredbånd på europæisk plan. Kommissionens mulighed for at harmonisere tidsplanerne for frekvenstildelingen kan dog for nogle medlemsstater potentielt komme til at betyde, at frekvenserne bliver stillet senere til rådighed, end det ellers ville være tilfældet.

Det vurderes, at forslaget kan føre til, at der sker en koncentration af telemarkedet på færre, større udbydere, hvilket kan medføre stordriftsfordele for udbyderne af elektronisk kommunikation. Det vurderes dog, at koncentration ikke i sig selv vil føre til øget innovation og styrket konkurrence på telemarkedet med lavere priser til gavn for forbrugere og virksomheder i Danmark eller EU til følge, som Kommissionen angiver.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Kommissionens forslag vil medføre administrative konsekvenser i forbindelse med harmoniseringen af reglerne vedrørende forbrugerbeskyttelse, særligt i forhold til ændringer i oplysningsforpligtelsen over for forbrugeren. Byrderne vurderes dog at være af begrænset omfang.

Forslaget vurderes også at indeholde en række administrative lettelser for erhvervslivet, herunder bestemmelsen om en fælles EU-tilladelse. Denne bestemmelse vurderes at lette de administrative byrder, idet udbyderne alene skal opfylde reglerne om autorisation i én medlemsstat. ***Denne del af forslaget er imidlertid ikke en del af det kompromisforslag, der indgår i de uformelle trilogforhandlinger mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.***

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist den 24. september 2013.

Dansk Energi støtter overordnet Kommissionens ønske om at fremme udviklingen af markedet for elektronisk kommunikation. Dansk Energi støtter samtidig Kommissionens hensigt med at give markedsaktørerne nogle klare og forudsigelige rammer, som fremmer investeringer i højhastighedsnetværk. Dansk Energi deler imidlertid den bekymring, som sammenslutningen af de uafhængige europæiske regulatorer (BEREC) giver udtryk for. Bekymringen vedrører blandt andet det forhold, at processen for Kommissionens tiltag har været forhastet, samt at der med valget af instrumenter fra Kommissionen (forordninger i stedet for direktiver) lægges op til et skifte i, hvorledes der føres tele-/bredbåndspolitik i Europa. Dansk Energi støtter heller ikke Kommissionens tanker om at skabe én fælleseuropæisk regulator.

Dansk Energi opfordrer Kommissionen til at tilføje bestemmelser vedrørende markedsføringen af bredbåndshastigheder i de enkelte medlemsstater og henviser i den forbindelse til aftalen om de reviderede retningslinjer for markedsføring af bredbåndsforbindelser, som trådte i kraft den 1. marts 2013 i Danmark. Dansk Energi opfordrer samtidig Kommissionen til at se nærmere på en egentlig varedeklaration af bredbåndshastigheder (mærkningsordning), som det blandt andet kendes ved energimærkning af hårde hvidevarer.

Dansk Energi støtter Kommissionens arbejde med at sikre et fortsat åbent og innovativt internet, og at forslaget giver en vid grad af mulighed for aftalefrihed for brugerne og bredbåndsudbydere imellem. Dansk Energi påpeger, at netneutralitet blandt andet kan vedrøre begrænsninger i båndbredde, diskrimination af indhold og over-the-top levering af tjenester. Dansk Energi anfører, at ved begrænsninger i båndbredde kan prioritering af trafik være nødvendigt for at opretholde driften af et givent netværk. Dansk Energi anfører endvidere, at ved diskrimination af indhold eller tjenester er der en særlig udfordring i forhold til at sikre et åbent internet, hvor innovationen online får de bedst mulige vilkår.

Dansk Energi er ikke tilhænger af lovgivningen inden for netneutralitet, men er klar over, at der må forventes politisk pres for eventuelle lovfæstede regler på området for netneutralitet. Dansk Energi gør opmærksom på, at der i dansk regi er nedsat et netneutralitetsforum, hvor der er bred repræsentation med interessenter for både bredbånds- og indholdsudbydere, myndigheder og forbrugere. I Netneutralitetsforum kan eventuelle sager med berøring i forhold til netneutralitet bringes op. Dansk Energi anser et stigende samarbejde mellem innovative OTT ("Over the top") indholds- og tjenesteudviklere og bredbåndsudbydere/netejere som vejen frem.

Dansk Energi er enig med Kommissionen om, at der er brug for en mere forudsigelig, stabil og balanceret regulering af engrospriser for adgang til det gamle kobbernet, så der skabes bedre forudsætninger og større incitament til langsigtede investeringer i næste generations accessnet - NGA.

Dansk Metal bemærker, at telebranchen i Europa står over for store muligheder, men også store udfordringer. Mulighederne består i, at en løbende udvikling af de teletekniske løsninger er en forudsætning for den øgede anvendelse af IKT i Europa. Udfordringerne består i at få de rigtige rammevilkår og indtjeningsmuligheder for, at virksomhederne kan investere i morgendagens teknologi. Dansk Metal noterer sig med en vis bekymring, at det fremsendte forslag i meget høj grad fokuserer på yderligere liberalisering af EU's indre marked for elektronisk kommunikation, og at efterspørgslen er steget, mens branchens samlede indtjening er faldet. Ifølge Dansk Metal giver det sig udslag i faldende investeringer i ny teknologi. I stedet for deregulering ønsker Dansk Metal reguleringstiltag, der kan sikre en fornuftig "return of investment" (ROI).

Dansk Metal finder det bekymrende, at medarbejderforhold ikke indgår i Kommissionens forslag, idet Dansk Metal bemærker, at sikringen af en god teleinfrastruktur også fremadrettet er afhængig af, at den nødvendige udbygning kan foretages af kvalificerede medarbejdere. Dansk Metal frygter, at Kommissionens forslag vil komme til at gå ud over investeringerne i ny teknologi, men samtidig også vil betyde flere afskedigelsesrunder, øget løn- og ulig konkurrence over for de virksomheder, der ønsker fortsat at være en attraktiv virksomhed at være ansat i.

DR mener, at forslaget lægger op til, at Kommissionen fremover vil kunne træffe beslutning om, hvornår en eventuel overdragelse af frekvensressourcer fra digitalt tv til mobilt bredbånd – herunder den eventuelle overdragelse af 700 MHz båndet – vil skulle finde sted. DR udtrykker bekymring for, at en centralisering af kompetencen til at fastlægge tidspunktet for en eventuel overdragelse af eksisterende tv-frekvenser kan underminere mulighederne for at tage hensyn til nationale forhold i beslutningen om frekvensanvendelsen.

DR anser sikringen af netneutralitet for at være en afgørende forudsætning for at danske borgere i et fremtidigt mediebillede kan have fri og åben adgang til DRs public service-indhold. DR finder det derfor væsentligt, at forslaget målsætning om at sikre det åbne internet og netneutralitet fastholdes. DR er i tvivl om den nuværende formulering af forslaget bestemmelser er tilstrækkeligt præcise til at sikre netneutralitet i Europa.

DI ITEK bemærker, at telekommunikationssektoren er vigtig for den digitale økonomi, eftersom alle sektorer i stigende grad er afhængige af såvel bredbånds- som mobilforbindelser. DI ITEK har sympati med hensigten om at udbrede gevinsterne fra det indre marked til telesektoren. DI ITEK anfører, at det indre marked har skabt vækst, investeringer og innovation over hele Europa, og at et indre telemarked må have samme mål, men at det ikke er alle de foreslåede tiltag, der har dette fokus. DI ITEK vurderer, at der er risiko for, at flere af de foreslåede tiltag vil skabe stor usikkerhed i telesektoren til skade for investeringslysten. DI ITEK beklager, at Kommissionens forslag ikke er resultatet af en tilbundsående dialog med branche og regulatoriske myndigheder.

Det er endvidere DI ITEK's synspunkt, at roamingafgifterne bør sættes ned med henblik på at fremme mobilitet, og videndeling i samfundet. DI ITEK mener dog ikke, at roamingafgifterne bør afskaffes, da de afspejler reelle omkostninger for teleselskaberne. DI ITEK anfører, at det med Kommissionens forslag vil blive muligt at købe et sim-kort med tilhørende abonnement det billigste sted i Europa og så anvende telefonen i hele EU til samme takst, og at der derfor vil være meget lille – om noget – incitament til at investere i udbygningen af telenettene. DI ITEK opfordrer til, at Kommissionen i stedet også efter 2016 anvender roaminglofterne til at sænke priserne.

DI ITEK hilser det velkommen, at Kommissionen med sit udspil tager hul på netneutralitetsdiskussionen. DI ITEK's synspunkt er, at der skal være plads til at teleselskaberne holder den digitale motorvej fri for trafikpropper, men dette skal ske med størst mulig respekt for innovationen og for udviklingen af nye tjenester. DI ITEK bemærker, at det er udmærket, at der i Kommissionens forslag lægges op til, at teleselskaberne får mulighed for at tilbyde "specialtjenester" med garanteret servicekvalitet. Til gengæld mener DI ITEK, at det er meningsløst, at forslaget nævner, at sådanne tilbud ikke må påvirke den internethastighed, som andre kunder har fået tilbudt, idet der kun er en begrænset båndbredde til rådighed.

Ifølge DI ITEK lægger forslaget op til et opgør med den konkurrencebaserede tilgang til det europæiske telemarked og til at fremme konsolideringer, hvilket henholdsvis forundrer og bekymrer DI ITEK.

DI ITEK finder ikke, at der er i dag er et tilladelsesmæssigt problem for teleselskaber med hensyn til at etablere sig på det danske telemarked, og mener derfor, at forslaget risikerer at skabe usikkerhed uden at løse et konkret problem.

DI ITEK finder det positivt, at Kommissionen vil have længere bindingsperioder (12-24 måneder) og vurderer, at det vil sikre større forudsigelighed hos selskaberne og kan medføre større investeringslyst. Endelig bemærker

DI ITEK, at det forekommer udmærket med øget samarbejde og koordinering på frekvensområdet.

Forbrugerrådet finder, at forslaget er et ambitiøst forsøg på at rette op på nogle af de mangler, der plager det indre marked for telekommunikation. Eksempelvis er det ved international roaming fortsat ti gange dyrere for en dansk forbruger at benytte sin telefon i et andet EU-land end at benytte den i Danmark. Forbrugerrådet finder desuden, at der stadig udestår en nærmere konsekvensvurdering af flere af forslagets punkter.

Forbrugerrådet kan på den ene side tilslutte sig forslagets ambitioner om at accelerere bevægelsen hen imod ens priser for opkald i hele EU og anfører, at der ikke er objektive omkostningsbegrundelser for de prisforskelle, der kan konstateres i dag, og at de hidtil anvendte metoder medfører kun en langsom tilnærmelse. Forbrugerrådet bemærker på den anden side, at de fordele, som Kommissionen forslår at tildele selskaber, der indgår i en roaming "alliance" er af en sådan karakter, at det vil tilskynde til etableringen af et indre marked for mobilkommunikation i Europa med få store aktører og begrænset konkurrencedynamik. Samlet finder Forbrugerrådet derfor denne del af forslaget for stærkt problematisk.

Forbrugerrådet anfører, at forslaget indeholder en række fastlæggelser – og til dels styrkelse – af forbrugerrettighederne på telemarkedet, der især er relevante i markeder med en ringere beskyttelse end den danske. Forbrugerrådet mener, at udgangspunktet for den danske holdning bør være, at denne del af forslaget bør støttes, da der ikke skal ske forringelser i den gældende forbrugerbeskyttelse.

Forbrugerrådet vurderer, at med forslaget vil måden at sælge kommunikationsydelser i Danmark ændre sig til det mere uigennemsigtige, idet Forbrugerrådet vurderer, at aftaler med 12 måneders binding vil blive hovedreglen. Forbrugerrådet forventer, at forslaget vil betyde en tilbagevenden til et fokus på bundlet salg af mobiltelefon og abonnement. Forbrugerrådet anfører, at effekten vil være et mindre dynamisk telemarked med lavere gennemsigtighed og forringede forbrugerforhold og desuden at det bør sikres, at den passive accept, der indgår i forslaget, ikke bliver en mulighed på det danske marked.

Forbrugerrådet finder det positivt, at der på europæisk niveau foreslås fastlagt rettigheder og rammer for netneutralitet, men ønsker en detaljeret analyse af de mulige reelle effekter på adgangen til det åbne internet af de foreslåede præciseringer. Forbrugerrådet anfører, at det ikke er klart, om aftalemulighederne reelt vil give mulighed for at diskriminere tjenesteudbydere, så forbrugerne vil opleve et manipuleret "åbent" internet. Forbrugerrådet finder, at den danske holdning bør være, at denne del af forslaget bør støttes.

Teleselskabet Hi3G støtter ambitionen om at skabe ét sammenhængende telemarked i Europa, men er meget betænkelig ved, at forslaget går væk fra strategien om at regulere telemarkederne ved at sænke adgangsbarrierer og regulere engrospriserne mellem teleselskaberne. Hi3G anfører at lave adgangsbarrierer og omkostningsbestemte engrospriser vil sikre, at konkurrencen om slutkunderne er helt åben og de bedste betingelser for priskonkurrence og for udvikling af innovative løsninger til glæde for forbrugerne. Hi3G mener ikke, at Kommissionens forslag sikrer bedre mulighed for priskonkurrence og produktudvikling, men at det derimod tilgodeser de tidligere telemonopoler ved at lægge op til bilaterale roamingaftaler mellem selskaberne. Hi3G vurderer, at forslaget vil føre til, at de mindre aktører gives dårligere konkurrencevilkår som på sigt sandsynligvis vil miste markedsstyrke og helt må forlade markedet.

Ifølge Hi3G står forslaget i skarp kontrast til den tilgang, som Kommissionen har praktiseret i de seneste 15 år, hvor Kommissionen har arbejdet for øget konkurrence ved at regulere de tidligere telemonopoler. Hi3G mener, at forslaget vil begrænse muligheden for priskonkurrence og fjerne incitamentet til at udvikle nye innovative løsninger og dermed risiko for forringede konkurrencevilkår samt lukning af virksomheder og tab af arbejdspladser.

Hi3G bemærker, at blandt andet de uafhængige europæiske telemyndigheder (BEREC) har udtalt sig kritisk om forslaget med henvisning til at konkurrencevilkårene forværres, og at betydelige investeringer risikerer at gå tabt. Hi3G anfører, at Kommissionens forslag forenklet sagt er blevet kritiseret for ikke at være gennemarbejdet, herunder navnlig at samtlige konsekvenser af forslaget – positive som negative – ikke er inddraget i overvejelserne forud for fremsættelsen.

Hi3G henstiller til, at Danmark ikke støtter det fremsatte forslag, men derimod arbejder på at fremme udviklingen af telemarkederne på en måde, der tilgodeser den effektive konkurrence i markedet og dermed forbrugerne. Hi3G anfører, at dette bedst sker ved at nedsætte engrospriserne mellem teleselskaberne til et niveau, der svarer til omkostningerne.

Teleindustrien (TI) og IT-Branchen (ITB) er generelt positive over for bestræbelser, der retter sig mod at fremme et velfungerende digitalt indre marked. TI og ITB deler Kommissionens ambitioner om at skabe et indre marked for telekommunikation for Europa og er positive over for arbejdet med at udvikle initiativer til at fjerne hindringer for et ægte indre marked for telekommunikation. TI og ITB mener, at den foreslåede pakke forekommer utilstrækkelig set i forhold til at levere de forventede positive resultater i form af jobskabelse, vækst og innovation.

TI og ITB finder, at forslaget i sig selv skaber en væsentlig regulatorisk og investeringsmæssig usikkerhed ved at gribe ind i eksisterende direktiver og roamingforordninger. TI og ITB beklager, at processen omkring forordningens tilblivelse har været usædvanligt lukket og ikke-transparent.

TI og ITB sætter spørgsmålstegn ved om den planlagte ikrafttræden 1. juli 2014 er realistisk og anfører, at så markante ændringer i reglerne, som Kommissionen har foreslået, ikke bør hastes igennem.

TI og ITB mener, at længden af vedtagelsesprocessen medfører usikkerhed, der vil få betydning for de strategiske beslutninger, som teleselskaberne skal træffe. TI og ITB vurderer, at det kan medføre udskydelse af investeringer til skade for jobskabelsen og den øvrige økonomiske genopretning i Europa. TI og ITB anbefaler kraftigt, at der fra dansk side arbejdes aktivt på en udskudt ikrafttræden af de dele af Roaming III-forordningen, der påvirkes af forslaget. TI og ITB vurderer, at en lang række europæiske teleselskaber, herunder de danske, ellers risikerer at skulle investere anseelige millionbeløb i systemmæssige tilpasninger, der senere kan vise sig overflødige.

TI og ITB støtter generelt en harmonisering af forbrugerbeskyttelsen, men mangler imidlertid at se en konsekvensanalyse af de foreslåede foranstaltningers fordele og ulemper. Generelt finder TI og ITB, at de foreslåede forslag til foranstaltninger – med undtagelse af netneutralitet – ikke tilfører nogen reel værdi for slutbrugerne, men blot vil øge omkostningerne markant for industrien. TI og ITB anfører, at forslaget om taksering af internationale kald (ud over roaming) er særligt problematisk, idet der er tale om et direkte indgreb i detailpriser, og at det er ude af trit med EU's generelle reguleringsprincip om, at priskontrol bør foregå på engrosniveau.

TI og ITB mener, at det er hensigtsmæssigt, at der sker en større grad af harmonisering af forbrugerbeskyttelsen på tværs af Europa.

I forhold til netneutralitet finder TI og ITB det positivt, at begrebet 'specialised services' er inddraget, og at der er mulighed for udbud af differentierede tjenester, samt at der i forslaget ikke opereres med uhensigtsmæssige krav om oplysning af detaljerede tekniske parametre. Til gengæld finder TI og ITB bestemmelserne om trafikstyring uheldige og for vidtgående. TI og ITB anfører, at der af hensyn til effektiv trafikstyring kan være behov for at opprioritere trafik, der er forsinkelsessensitiv (voIP/tv streaming). TI og ITB vurderer, at forslaget om at der i kontrakter om internet skal indgå en forpligtigelse til at deklare alle traffic management-elementer, er uden værdi for brugerne, idet de mener, at den vil resultere i "information overload", samtidig med at den vil være omkostningstung at indføre.

TI og ITB finder, at forslaget om at brugerne skal oplyses om opnåelig kapacitet, er et oplagt og velfungerende element med henblik på at sikre transparens. TI og ITB vil dog med henvisning til det særdeles velfungerende aftalebaserede branchesamarbejde i Danmark foreslå, at det i bestemmelsen nævnes, at transparens fortrinsvis bør sikres gennem selvreguleringstiltag.

TI og ITB vurderer, at artikel 37 (roaming) vil medføre en betragtelig regulatorisk usikkerhed og dermed er problematisk.

TDC tilslutter sig høringssvar fra Teleindustrien, men peger på bestemmelserne om et europæisk Virtual Access produkt som et vigtigt punkt i forslaget, der bør tages op fra dansk side. TDC vurderer, at bestemmelserne kan være hensigtsmæssige, men opfordrer til at der fra dansk side arbejdes på at få bestemmelserne tydeliggjort. således at det fremgår, at der ikke skal pålægges parallelle forpligtigelser til at levere substituerende engros adgangsprodukter, hvis der pålægges – direkte eller indirekte – en smp operatør forpligtigelse til at tilbyde 'europæisk VULA'.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget behandles i Rådets arbejdsgruppe for IT og telekommunikation. Her har der været generel opbakning til forslagens overordnede formål om skabe et reelt indre marked for elektronisk kommunikation. Samtidig er der fra de fleste landes side udtrykt skepsis over for, om de konkrete midler, som forslaget vil benytte til at realisere et indre marked for elektronisk kommunikation, er de rette til at nå målet. Således har en lang række lande kritiseret bestemmelserne om en fælles EU-tilladelse for udbydere af elektronisk kommunikation for at være for komplicerede.

En række lande har desuden været skeptiske over for valget af forordning til at sikre bedre slutbrugervilkår.

I forhold til at indføre fælleseuropæiske regler for netneutralitet er der ligeledes skepsis over for det valgte lovgivningsinstrument, idet flere lande foretrækker retningslinjer fra BEREC eller en ændring af det gældende forsyningspligt-direktiv. Endvidere er der generelt enighed blandt medlemslandene om, at bestemmelserne i Kommissionens forslag er for upræcise. Et flertal af medlemslande ventes dog at kunne acceptere en form for regulering af netneutralitet på europæisk niveau.

En lang række lande har været kritiske over for bestemmelserne om frekvenser, herunder særligt at give ekstra beføjelser til Kommissionen for så vidt angår auktionsdesign. I stedet for at indføre ny lovgivning på området ønsker man at udnytte den eksisterende lovgivning bedre.

Endelig er en lang række lande kritiske over for bestemmelserne om harmoniseret virtuel adgang til bredbånd og konnektivetsprodukter med en sikret kvalitet.

Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen har indledt de uformelle trilogforhandlinger om forslaget. Der lægges op til at simplificere Kommissionens oprindelige forslag. Således forhandles der om alene at inkludere roaming- og netneutralitetsbestemmelserne samt slutbrugerrettigheder i relation til disse. Der lægges dermed op til at slette bestemmelserne om frekvenser, en fælles EU-tilladelse, BEREC samt bestemmelserne om harmoniseret virtuel engrosadgang til bredbånd og adgang til konnektivetsprodukter med en sikret kvalitet.

I forhold til roaming lægges der op til at indføre en overgangsordning, der giver slutbrugerne markant lavere roamingpriser samt et mindre antal gratis taleminutter, SMS og MB data gratis i et begrænset antal dage om året. Samtidig lægges der op til, at denne overgangsordning afløses af en udfasning af roamingafgifterne inden for en kortere årrække. Dette skal ske efter Kommissionen har gennemført en analyse af engrosprismarkedet for roaming og fremlagt forslag til at imødegå eventuelle hindringer for, at roamingafgifterne kan udfases på en måde, der ikke fører til højere priser på de nationale markeder.

I forhold til netneutralitet lægges op til, at princippet om *ligebehandling af trafik* fastsættes i forordningen. *Der lægges samtidig op til at give udbydere af internetadgangstjenester lov til at afvige fra dette princip inden for en række afgrænsede undtagelser, fx for at imødegå midlertidig overbelastning af nettet eller for at leve op til fx lovgivning om ulovligt indhold. Denne tilgang skal give slutbrugerne ret til uhindret adgang til alle former for information, indhold, applikationer eller tjenester efter eget valg uden at udbydere af internetadgangstjenester prioriterer i trafikken ud fra kommercielle eller konkurrencebegrænsende hensyn. Der lægges stadig op til, at slutbrugere skal kunne indgå aftaler med udbydere om levering af specialtjenester med en forbedret tjenestekvalitet.*

10. Regeringens generelle holdning

Kommissionens forslag har overordnet set til formål at understøtte realiseringen af et indre marked for elektronisk kommunikation. Regeringen støtter dette formål. Regeringen deler Kommissionens vurdering af, at et velfungerende indre marked for elektronisk kommunikation vil være til gavn for hele den europæiske økonomi.

Forslaget omhandler en række emner (fx udbud af elektronisk kommunikation på tværs af grænser, roaming og netneutralitet), der er væsentlige for at skabe et reelt indre marked for digitale tjenester. Regeringen er af den opfattelse, at det er vigtigt at sikre, at de midler, som Kommissionen foreslår for at nå målet, også er de rigtige.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at øget harmonisering kan bidrage til at understøtte et indre marked for digitale tjenester og dermed øget vækst. Regeringen lægger imidlertid vægt på, at den konkrete regulering ikke forringer konkurrencen på telemarkedet. Realiseringen af et indre marked for elektronisk kommunikation skal blandt andet ske ved at sikre lige konkurrencemuligheder for selskaberne samt sikre retfærdig og lige vilkår for aktørerne på markedet og incitament til investering og innovation.

For at skabe et reelt indre marked for elektronisk kommunikation skal udbydere af elektronisk kommunikation have mulighed for at udbyde de samme tjenester på tværs af EU's grænser. Derfor finder regeringen det positivt, at der med forslaget lægges op til at skabe bedre muligheder for dette. Danmark arbejder for gensidig anerkendelse af autorisationer og simplificering af notifikationsproceduren for udbydere af elektronisk kommunikation. Reglerne på området skal være så simple som muligt. Regeringen kan støtte Kommissionens forslag, men kan samtidig også støtte en simplificering heraf.

Det er vigtigt at sikre de europæiske forbrugere et højt, ensartet beskyttelsesniveau, da det vil styrke konkurrencen på telemarkedet på tværs af landene og sikre en bedre beskyttelse af forbrugerne på tværs af grænserne. Regeringen lægger vægt på, at det danske forbrugerbeskyttelsesniveau efter en samlet vurdering ikke forringes med forslaget. I den forbindelse lægger regeringen vægt på, at Danmark kan fastholde de korte bindingsperioder for mobilabonnenter. Hvis det i sidste ende vurderes, at et direktiv vil være bedre til at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, inklusiv en kort bindingsperiode, er regeringen derfor fleksibel i forhold til valg af lovgivningsinstrument (forordning eller direktiv).

Regeringen støtter overordnet arbejdet med at nedbringe roamingpriserne. Regeringen er bekymret for, at indførelsen af roamingaftaler vil gavne store operatører med mobilnet i flere EU-lande på bekostning af mindre operatører til skade for konkurrencen. Regeringen støtter, at der indføres "roam-like-at-home" for alle teleudbydere i hele EU. Regeringen vil samtidig arbejde for, at der gennemføres en væsentlig sækning af engrospriserne for roaming for at undgå, at mobilselskaberne taber penge på salg af roamingtjenester. Af samme årsag støtter regeringen, at mobilselskaberne får mulighed for at fastsætte en grænse for "fair use" på baggrund af reg-

ler fastsat af Kommissionen. Det er vigtigt, at en sådan grænse ikke hindrer et rimeligt forbrug af mobilkommunikation i EU. Det er samtidig vigtigt, at kriterierne bliver enkle og klare, og at forbrugerne løbende bliver oplyst om deres forbrug i forhold til grænsen.

Regeringen kan støtte, at bestemmelsen om at indføre lofter for de takster, som udbyderne af elektronisk kommunikation må tage for opkald og SMS til andre EU-lande, udgår af forordningsforslaget, idet regeringen ikke finder behov for at for at regulere detailpriserne på området.

Regeringen finder, at Kommissionens øgede fokus på netneutralitet er positiv, og regeringen støtter generelt fælleseuropæiske initiativer, der har til hensigt at skabe klarhed over spørgsmål relateret til netneutralitet. Adgangen til at prioritere og styre trafik skal være begrænset til helt særlige/ekstraordinære og afgrænsede tilfælde, hvor det kan være nødvendigt at anvende rimelige trafikstyringsmekanismer af hensyn til at sikre tjenestekvaliteten i nettet. Regeringen er positiv over for, at udbydere får mulighed for at tilbyde specialtjenester med en forbedret tjenestekvalitet, forudsat at det ikke medfører en generel forringelse af kvaliteten af almindelige internetadgangstjenester. Regeringen vil desuden arbejde for, at de administrative byrder ved en eventuel tilsynsforpligtelse bliver proportionale.

Harmonisering af regler for frekvenser, der er harmoniserede til brug for trådløst bredbånd, herunder om tidspunkterne for, hvornår frekvenser gøres tilgængelige, kan være et middel til at fremme et reelt indre marked for digitale tjenester. Regeringen lægger dog vægt på, at man også fremover i auktioner over frekvenser kan sikre politiske mål som fx dækning med trådløst bredbånd i udkantsområder, samt at de artikler, der omhandler frekvensreguleringen, alene skal omfatte frekvensbånd, der er harmoniseret til trådløst bredbånd, og ikke frekvenser afsat til andre formål som fx broadcasting. Der er dog i den eksisterende EU-lovgivning allerede bestemmelser om tilrettelæggelse af auktioner, frister for tildeling af tilladelser og udformning af tilladelsesvilkår. Disse bestemmelser skal blandt andet fremme konkurrencen, bidrage til udviklingen af det indre marked og fremme udbredelse af trådløst bredbånd. I stedet for ny lovgivning bør mulighederne i den eksisterende EU-lovgivning udnyttes fuldt ud. Regeringen kan derfor støtte, at de artikler, der omhandler frekvensreguleringen, udgår af forordningen.

Regeringen støtter, at bestemmelserne om harmoniseret virtuel adgang til bredbånd erstattes af en bestemmelse, hvorefter de nationale tilsynsmyndigheder skal vurdere, om det vil være forholdsmæssigt at pålægge udbydere, der har en stærk markedsposition i relation til udbud af engrosprodukter vedrørende høj kvalitets elektroniske kommunikationstjenester, at

offentligøre et standardtilbud for sådanne produkter. Regeringen støtter desuden, at forslaget om konnektivitetsprodukter med en sikret kvalitet udgår, idet det vurderes, at der er tale om forhold, som hidtil med succes har været styret af markedet selv.

Regeringen støtter, at BEREC skal have mulighed for at spille en strategisk rolle. Fra dansk side lægges der i den forbindelse vægt på, at BEREC, herunder sammenslutningens formand, handler uafhængigt af andre instanser. Regeringen finder i øvrigt, at det fortsat bør være op til den enkelte medlemsstat at vurdere, hvordan varetagelsen af opgaverne under teledirektiverne mest hensigtsmæssigt struktureres nationalt, herunder at beslutte, om opgaverne skal varetages af en eller flere uafhængige myndigheder.

De foreslåede ændringer til Kommissionens oprindelige forslag ændrer ikke ved regeringens generelle holdning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til *orientering den 21. november 2014*.

3. Direktiv om tilgængeligheden af offentlige organers websteder (KOM(2012) 721)

Revideret notat. Ændringer markeret med *fed og kursiv*.

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 3. december 2012 offentliggjort forslag til direktiv om tilgængeligheden af offentlige organers websteder. Formålet med direktivforslaget er at støtte medlemsstaterne i gennemførelsen af deres nationale forpligtelser om webtilgængelighed og deres forpligtelser i medfør af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, for så vidt angår offentlige organers websteder. Direktivforslaget har videre til formål, gennem harmonisering af tilgængelighedskravene på europæisk niveau, at føre til bedre markedsforhold, flere arbejdspladser, billigere webtilgængelighed og flere tilgængelige websteder.

De centrale tiltag er krav om, at de enkelte medlemsstater:

- træffer nødvendige foranstaltninger for at sikre, at minimum 12 konkrete typer af offentlige organers websteder er tilgængelige, jf. europæiske standarder på området senest pr. 31. december 2015,*
- træffer foranstaltninger for at fremme anvendelsen af kravene om webtilgængelighed på alle andre offentlige organers websteder,*
- løbende overvågning af de berørte websteders overensstemmelse med tilgængelighedskravene, og årlig afrapportering om resultaterne heraf, samt om øvrige foranstaltninger angående tilgængeligheden af offentlige organers websteder.*

Forslaget vurderes at have lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (telekommunikation) den 12. juni 2015 til fremskridtsrapport.

2. Baggrund

Forslaget til direktivet om tilgængeligheden af offentlige organers websteder er baseret på TEUF artikel 114 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende det indre markeds funktion og den frie bevægelighed for tjenesteydelser.

Forslaget skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter den almindelige lovgivningsprocedure, jf. traktatens artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Baggrunden for forslaget er, at Europa-Kommissionen i en årrække har haft som mål, at offentlige organers websteder skal overholde relevante internationale standarder for webtilgængelighed. Således har Kommissionen senest eksplicit opfordret hertil i bl.a. handlingsplanen for e-forvaltning 2011-2015 (KOM(2010) 743), samt i Kommissionens digitale dagsorden for Europa (KOM(2010) 245), hvor 2015 blev anført som konkret mål for, hvornår den offentlige sektors websteder bør være tilgængelige.

Tidligere har medlemsstaterne, bl.a. i ministerdeklarationen om e-inklusion, vedtaget i Riga den 11. juni 2006, ligeledes sat mål for tilgængeligheden af offentlige hjemmesider. Målsætningerne er imidlertid ikke blevet realiseret i nogen medlemslande. Mens adskillige medlemslande har indført krav om webtilgængelighed, henviser disse, på trods af en veletableret international standard på området, ofte til forskellige versioner og overholdelsesniveauer.

Der er således opstået en situation, hvor tidligere målsætninger ikke er blevet realiseret, samt hvor markedet for tilgængelige webløsninger i Europa er blevet fragmenteret som følge af uharmoniserede regler og standarder på området.

3. Formål og indhold

Webtilgængelighed har at gøre med de principper og teknikker, man skal tage højde for, når man udvikler websteder, for at gøre indhold tilgængeligt for alle brugere, særligt brugere med handicap.

Ved at ratificere De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap har flertallet af medlemsstaterne og Unionen ved konventionens indgåelse forpligtet sig til at sikre, at personer med funktionsnedsættelser på lige fod med andre har adgang til bl.a. informations- og kommunikationsteknologi, og til at træffe passende foranstaltninger til at fremme adgangen for personer med funktionsnedsættelser til nye informations- og kommunikationsteknologier og systemer, herunder internettet.

Det internationale webkonsortium W3C offentliggjorde i 2008 anden udgave af den internationale de facto standard på området, Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), og denne blev i november 2012 vedtaget af den internationale standardiseringsorganisation ISO som standard ISO/IEC 40500:2012.

Der er i dag implementeret forskellige nationale tiltag på webtilgængelighedsområdet i 21 ud af de 27 medlemslande i EU. På trods

af tilstedeværelsen af en etableret international standard er der imidlertid meget forskellig praksis på tværs af medlemslandene, herunder anvendelse af forskellige udgaver af den etablerede standard, eller i form af alternative retningslinjer defineret på nationalt niveau.

Kommissionen lægger i begrundelsen for direktivforslaget således vægt på, at den fragmenterede tilgang på tværs af medlemslandene bl.a. hæmmer konkurrencen på markedet for udvikling af tilgængelige løsninger. Det gør situationen for myndigheder og erhvervsaktører usikker, når der fx skal udvikles grænseoverskridende ydelser.

Med direktivforslaget vil Kommissionen derfor sikre en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser vedrørende tilgængeligheden af offentlige organers websteder for alle brugere, særligt brugere med funktionsnedsættelser. Konkret vil Kommissionen stille krav om, at 12 typer af offentlige organers websteder gøres tilgængelige, jf. europæiske standarder på området senest pr. 31. december 2015. De 12 typer er at opfatte som en minimumsliste, som de enkelte medlemslande opfordres til at udvide med flere websteder på nationalt plan.

De 12 typer af websteder, som Kommissionen foreslår at gøre obligatorisk tilgængelige, er følgende, som for størstedelens vedkommende er at betragte som selvbetjeningsløsninger, hvor borgeren kan betjene sig selv i kontakten med den offentlige sektor:

- 1) Indkomstskat: Selvangivelse og årsopgørelse.
- 2) Arbejdsformidlingskontorers jobsøgningstjenester.
- 3) Socialsikringsydelser: Arbejdsløshedsunderstøttelse, børnepenge, udgifter til lægebehandling og medicin (godtgørelse eller direkte betaling) og uddannelsesstøtte.
- 4) Personlige dokumenter: Rejsepas og kørekort.
- 5) Indregistrering af køretøjer.
- 6) Ansøgning om byggetilladelse.
- 7) Politianmeldelse, fx af tyveri.
- 8) Offentlige biblioteker, f.eks. kataloger og søgeværktøjer.
- 9) Anmodning om og levering af fødsels- og vielsesattester.
- 10) Tilmelding til universiteter og højere læresteder.
- 11) Anmeldelse af flytning.

- 12) Sundhedsrelaterede ydelser: Interaktiv rådgivning om, hvilke tjenester der tilbydes, onlinetjenester for patienter og aftaler.

Som opfølgning på dette vil Kommissionen forpligte medlemsstaterne til løbende at overvåge tilgængeligheden af de berørte websteder og årligt af-rapportere til Kommissionen. Det besluttes på nationalt niveau, hvilken myndighed, der varetager denne opgave. Kommissionen bemyndiges til ved gennemførelsesretsakter at fastlægge fremgangsmåden for overvågning af de berørte websteders overensstemmelse med kravene om webtilgængelighed, og ligeledes til at fastlægge ordningerne om medlemsstaternes rapportering til Kommissionen.

Endelig forpligtes medlemslandene med direktivforslaget til at træffe foranstaltninger for at fremme anvendelsen af tilgængelighedskravene på andre offentlige websteder end de, som berøres direkte af forslaget.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet førstebehandlede 26. februar 2014 direktivforslaget. Parlamentet foreslog at udvide anvendelsesområdet således, at det ikke begrænses til at gælde de tolv typer af websteder, som Kommissionen foreslår, men i stedet skal dække alle offentlige hjemmesider. Ligeledes foreslår Parlamentet, at anvendelsesområdet skal omfatte hjemmesider med essentiel betydning for offentligheden, drevet af private virksomheder. Parlamentet foreslår, at direktivet skal implementeres i medlemsstaterne indenfor et år for nyt indhold og tre år for eksisterende indhold fra direktivets ikrafttrædelse.

Parlamentet vedtog sin holdning med 593 stemmer for, 40 imod og 13 hverken for eller imod.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Det er Kommissionens opfattelse, at nationale tiltag ikke i tilstrækkelig grad kan sikre en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes foranstaltninger og en harmoniseret tilgang. Ifølge Kommissionen skaber forskelle i medlemsstaternes fremgangsmåder begrænsninger og lægger byrder på de virksomheder, der forsøger at interagere på tværs af grænserne. Dette begrænser mulighederne for udvikling af et modent, offentligt marked for webtilgængelighedsprodukter og tjenesteydelser, og det kan hindre bevægeligheden for borgere, der anvender kompenserende

teknologier.

Regeringen er umiddelbart enig med Kommissionen i, at der er behov for en harmoniseret tilgang.

6. Gældende dansk ret

Det er anført i bemærkningerne til Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister, lov om dag, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, lov om folkeskolen og sundhedsloven (Lov nr. 558 af 18. juni, 2012), at bl.a. fællesoffentlige standarder for it-løsninger, herunder tilgængelighedsstandarden WCAG, skal overholdes på de tekniske løsninger, som berøres af loven. Dette omfatter enkelte af de løsningstyper, som er nævnt i direktivforslaget.

WCAG blev vedtaget som en af de fællesoffentlige standarder for it-løsninger i forbindelse med aftale om anvendelse af åbne standarder i det offentlige, som blev indgået mellem regeringen, Danske Regioner og KL i oktober 2007, med ikrafttræden den 1. januar 2008. Denne aftale forpligter således i princippet også myndigheder, som ikke er omfattet af Lov nr. 558 af 18. juni, 2012 eller af lignende love.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget forventes at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne påføre enkelte offentlige institutioner udgifter til tilpasning af løsninger, som ikke hidtil har været omfattet af aftalen om obligatoriske, åbne standarder i den offentlige sektor. Det endelige udgiftsniveau afhænger af flere faktorer, herunder de eksisterende løsningers tilgængelighedsniveau og muligheden for at foretage tilpasninger som led i planlagt ny- eller videreudvikling. Implementeres tilgængeligheden som led i en ordinær udskiftningsproces, vil udgifterne til at sikre tilgængeligheden erfaringsmæssigt være meget begrænsede. De samlede udgifter til teknisk tilpasning på tværs af myndigheder og institutioner estimeres på den baggrund til at ligge i størrelsesordenen 50.000 – 500.000 kr. i engangsudgifter.

Estimatet forudsætter, at direktivets anvendelsesområde fortolkes således, at det i udgangspunktet er tilstrækkeligt, at der eksisterer tilgængelige løsninger på alle de forpligtede områder, men at ikke alle løsninger på hvert område forpligtes til at overholde WCAG 2.0-kravene.

Kommissionen har i sin konsekvensvurdering af direktivforslaget estimeret, at de økonomiske gevinster ved at gøre de offentlige løsninger fuldt tilgængelige vil overstige udgifterne hertil indenfor et år.

Udgifter til central monitorering og afrapportering til Kommissionen afhænger af de endelige retningslinjer herfor, men forventes på baggrund af tidligere stikprøver og tekniske analyser, samt med henvisning til Kommissionens konsekvensvurdering, at ligge i størrelsesordenen 100.000-200.000 kr. årligt, henset til det relativt overskuelige antal af websteder, der berøres af forslaget.

Økonomiske merudgifter afholdes jf. gældende budgetvejledning indenfor relevante myndigheders eksisterende ramme.

Direktivforslaget antages af Kommissionen at kunne stimulere konkurrencen for udbydere af webtilgængelighed, hvilket muligvis kan have en begrænset, positiv effekt for branchen.

Øvrige konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet *og skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.*

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne-, Vækst- og Forbrugerforhold med frist for bemærkninger den 7. januar 2013. Der er modtaget høringssvar fra Danske Handicaporganisationer og IT-branchen.

Danske Handicaporganisationer (DH) støtter generelt forslaget, men finder anvendelsesområdet (typen af forpligtede websteder) for snævert. DH mener således, at anvendelsesområdet bør udvides til at omfatte nationale, regionale og lokale myndigheder, der udbyder offentlige services som fx undervisning, sociale ydelser, sundhed, beskæftigelse, boliger og transport. Dertil bør udbydere af andre grundlæggende serviceydelser omfattes, fx post, energi, vand og finansielle tjenester. DH mener, at der bør forhandles om, hvordan anvendelsesområdet kan revideres i overensstemmelse med den teknologiske og samfundsmæssige udvikling. Endelig påpeger DH, at de myndigheder, der skal udpeges til at stå for monitorering af overholdelse, skal have en viden om tilgængelighed, handicap og standarder.

IT-Branchen bakker op om forslaget men bemærker, at forslaget ikke forholder sig til brugeroplevelsen – og derved den reelt oplevede tilgæn-

gelighed – som følger af EU-krav til indhentning af samtykke i forbindelse med bl.a. borgernes offentlige selvbetjening. IT-Branchen finder i øvrigt, at støtten til borgerne kan styrkes yderligere med nationale strategier for digital support til borgere, der anvender digital selvbetjening.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er blandt medlemsstaterne general opbakning til Kommissionens hensigt om at fremme it-tilgængeligheden til offentlige organers websteder. Der tegner sig umiddelbart tre grupperinger med forskellige opfattelser af, hvilket anvendelsesområde, direktivet skal gælde.

En opfattelse går på, at direktivets anvendelsesområde skal være alle offentlige hjemmesider. En anden tilgang er, at anvendelsesområdet desuden skal dække hjemmesider tilhørende institutioner, der modtager offentlig støtte, herunder private enheder. En tredje gruppe af medlemsstater er generelt mere forbeholdne for at lave regler på tilgængelighedsområdet.

Der har været en bevægelse i forhandlingerne, der betyder, at forslaget har bevæget sig væk fra at fokusere på serviceområder, som oprindeligt foreslået af Kommissionen, men i stedet fokuserer på hele hjemmesider. Forslagets anvendelsesområde er stadig omdrejningspunkt for drøftelserne om forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens hensigt om at fremme tilgængeligheden af offentlige organers websteder, hvilket bl.a. er i overensstemmelse med målsætningen i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 om, at offentlige selvbetjeningsløsninger skal være ”let tilgængelige for fx personer med handicap”.

Regeringen finder det i øvrigt hensigtsmæssigt, at der indføres fælles regler på området på tværs af EU, med henblik på at modvirke fragmentering og øge konkurrencen, for derigennem at skabe bedre markedsforhold, billigere webtilgængelighed og flere tilgængelige websteder.

Regeringen arbejder for at opnå den mest omkostningseffektive implementering.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har *senest* været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering *den 21. november 2014*.

4. IANA-transitionen (KOM-dokument foreligger ikke)

Nyt notat.

1. Resumé

Det lettiske EU-formandskab har fremlagt udkast til rådskonklusioner om IANA-transitionen, der er en overdragelse af centrale funktioner i internettets styringsmåde fra den amerikanske regering til det internationale internetsamfund.

Formålet med rådskonklusionerne er at støtte den igangværende reformproces i forhold til overdragelsen fra den amerikanske regering til et globalt setup (IANA-transitionen). I den sammenhæng støttes multistakeholder-tilgangen, og interessenterne i det internationale internetsamfund opfordres til at arbejde for yderligere fremskridt i transitionsprocessen.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (telekommunikation) den 12. juni 2015 til vedtagelse.

2. Baggrund

Det lettiske formandskab udsendte den 12. maj 2015 udkast til rådskonklusioner vedrørende overdragelsen af de såkaldte IANA-funktioner (Internet Assigned Numbers Authority) fra den amerikanske regering til det globale internetsamfund.

IANA varetager de centrale funktioner af internettet og foretager bl.a. den overordnede styring af internettrafikken samt tildeler internetadresser på regionalt niveau. ICANN (Internet Corporation for Assigned Numbers and Names), som er et californisk non-profit selskab, varetager på baggrund af en kontrakt med det amerikanske handelsministerium IANA-funktionerne med det amerikanske handelsministerium som tilsynsmyndighed.

Den amerikanske regering meddelte den 14. marts 2014, at man vil overdrage IANA-funktionerne til det globale internetsamfund under en række nærmere angivne betingelser. Dette skal ske på baggrund af et forslag udarbejdet af det globale internetsamfund, hvorom der er konsensus. Processen kaldes IANA-transitionen og gennemføres ved en omfattende og intensiv proces med inddragelse af både statslige og ikke-statslige interessenter på internetområdet.

Den nuværende IANA-kontrakt udløber den 30. september 2015, og der arbejdes på, at et forslag til transitionen foreligger, således at den kan gennemføres ved kontraktens udløb.

3. Formål og indhold

Formålet med rådskonklusionerne er at holde fremdrift i processen samt støtte den igangværende IANA-transition. Udkastet til rådskonklusioner bekræfter EU's vision om et samlet, åbent, frit og ufragmenteret internet. Derudover støttes den åbne multistakeholder-tilgang, og behovet for, at det endelige forslag til overdragelsen er udviklet i overensstemmelse hermed, understreges. Interessenterne i det internationale internetsamfund opfordres desuden til at arbejde for yderligere fremskridt i transitionsprocessen. Det bemærkes, at unødigt forsinkelse risikerer at medføre negative konsekvenser for den globale debat om internetforvaltning.

Rådskonklusionerne følger op på rådskonklusionerne fra rådsmødet (telekommunikation) den 27. november 2014 vedrørende internet governance (internetforvaltning), hvor behovet for en rettidig og velforberedt IANA-transition, der tager højde for alle interessenters interesser, understreges.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Rådskonklusionerne medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser. Rådskonklusionerne vurderes ikke at medføre lovgivningsmæssige konsekvenser på sigt.

Økonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser. Rådskonklusionerne vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser på sigt.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Rådskonklusionerne vedrører globale forhandlinger og medfører ikke konsekvenser for beskyttelsesniveauet eller administrative konsekvenser. Rådskonklusionerne vurderes ikke at medføre konsekvenser for beskyttelsesniveauet eller administrative konsekvenser på sigt.

8. Høring

Sagen er ikke sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være generel enighed i Rådet med hensyn til at vedtage rådskonklusioner om IANA-transitionen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter intentionerne i udkastet til rådskonklusioner om IANA-transitionen.

Regeringen støtter, at rådskonklusionerne lægger vægt på behovet for, at overførslen af IANA-funktionerne fra den amerikanske regering til det internationale internetsamfund gennemføres i en multistakeholder-model, hvor både statslige og ikke-statslige aktører kan komme til orde.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.